

Hai Lúa Đi Mỹ (2)

Nguyễn Quý Đại

Năm 1492 Christopher Columbus là người vượt Đại Tây Dương thám hiểm khám phá ra Châu Mỹ là một sự kiện nổi bật nhất của lịch sử. Tân thế giới tài nguyên phong phú, đất rộng phì nhiêu. Người Âu Châu từ các quốc gia như: Tây Ban Nha, Ý, Anh, Pháp, Hoà Lan, Đức... di cư sang Mỹ lập nghiệp khai thác tài nguyên. Các khu định cư của người Tây Ban Nha phát triển và trở thành các thành phố quan trọng trong đó có Santa Fe, Albuquerque, San Antonio, Tucson, San Diego, Los Angeles, Santa Barbara và San Francisco. Người Hoà Lan có trung tâm thương mại ở New York và thung lũng sông Hudson... Để tưởng nhớ Columbus nhiều thành phố, thị trấn và đường phố tại Mỹ được đặt theo tên ông, (Columbus, Ohio và Columbia, Nam Carolina), cũng như hàng năm vào tuần lễ thứ Năm cuối tháng 11 người Mỹ tổ chức ngày Thanksgiving để tạ ơn đời ơn người.

Những lần trước chúng tôi đến Mỹ đi thăm anh chị em, bà con không thể đi xa hơn, nhưng luôn ước mơ có một chuyến đi dài thăm các địa danh lịch sử hơn 300 năm lập quốc của Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ, hùng mạnh nhất thế giới. Sau 34 năm định cư ở Đức đi làm trả nợ nhà, trả nợ áo cơm... chúng tôi thực hiện một chuyến đi dài hai tháng. Đến Houston nắng ấm, từ đó chuẩn bị cho cuộc hành trình dài hơn 10.000km, phải mang theo áo ấm, giày mùa đông vì đến Canada thời tiết lạnh, ở Québec 10 tháng 5 vẫn còn những đồng tuyết trắng chưa tan được thu dọn lại ở những góc đường...

Chúng tôi đi từ Houston với cậu mợ của bà xã tôi đến Miami Florida qua các tiểu bang Louisiana-Mississippi-Alabama... chúng tôi đến thành phố: New Orleans nơi bị bão Katrina tháng 8 năm 2005. Sau khi đề bị vỡ vì nước dâng cao tàn phá hư hại nặng. New Orleans là thành phố lớn nhất thuộc tiểu bang Louisiana, nằm ở phía đông nam tiểu bang, giữa sông Mississippi và hồ Pontchartrain, cách cửa sông đổ ra vịnh Mexico khoảng 100 miles. New Orleans với quận Orleans được đặt tên theo tên công tước Orléans, nhiếp chính người Pháp. Năm 1803 Mỹ mua Louisiana, các ngôi làng Pháp khác dọc theo sông Mississippi và sông Illinois (thuộc địa Pháp). New Orleans là một trong những thành phố cổ nhất ở nước Mỹ. Là trung tâm công nghiệp, phân phối và là cảng biển lớn của Mỹ. là nơi sinh của nhạc jazz. Dân số khoảng 1, 2 triệu người. Joseph Cao Quang Ánh (sinh 13. 3. 1967) là cựu dân biểu thuộc Đảng Cộng hòa đại diện cho khu bầu cử quốc hội số 2 của tiểu bang Louisiana trong Hạ viện Hoa Kỳ từ năm 2009 đến 2011. Ông đã đánh bại ứng cử viên Dân chủ đương nhiệm William J. Jefferson vào ngày 6.12.2008 trở thành người Mỹ gốc Việt đầu tiên phục vụ trong Quốc hội Hoa Kỳ. Trước khi trở thành dân biểu, ông là một luật sư tại vùng New Orleans.

Chúng tôi đến New Orleans gần trưa, khu phố cổ của Pháp vẫn còn giữ nét cổ kính của Âu Châu, bảng hiệu chợ còn để tiếng Pháp, cờ Pháp cũng được treo ngang với cờ tiểu bang Mỹ. Đặc biệt thương hiệu café Du Monde rất ngon, nhờ kỹ thuật pha chế với bí quyết nào đó mà tách café rất thơm ngon đậm đà, mua về nhà chế uống không đạt được hương vị đó. Chúng tôi uống café nhiều nơi ở các tiểu bang không có nơi nào ngon hơn Du Monde. Nhưng rất tiếc trời mưa không thể đi dạo phố, chạy xe lòng vòng nhìn hàng cây cổ thụ, bờ sông nước đục hai bên bờ đê cao, những cây cầu bắc ngang sông xe cộ tấp nập... Chúng tôi ra xa lộ đến Biloxi (Mississippi). Xa lộ dài nhiều cầu, hai bên là rừng cây thấp ngập nước nhiều khu có cá sấu. Có thể vì địa lý miền đất thấp nên hàng năm thường có ngập lụt với lượng mưa nhiều, cầu dài nhất ở

Lake Ponchartrains Causeway Bridge dài 24 miles, càng về chiều trời mưa nặng hạt, xe chạy trước khoảng cách 20 m không thể nhìn thấy, mưa liên tục kéo dài hơn 3 tiếng đồng hồ, may mắn đường vắng xe nên bớt nguy hiểm.

Đến Biloxi trời quang đãng hết mưa, chỉ còn lại những vũng nước, thời tiết mát mẻ hơn, nhưng vào Hotel phải mở máy lạnh. Một đêm trôi qua thật mau, sáng sớm từ 7 giờ ăn điểm tâm và đi Orlando, để cậu mợ Văn ghé thăm gia đình hai người bạn cùng khoá (Anh và Mao). Hơn 40 năm sau các chàng phi công gặp nhau tay bắt mặt mừng, trước 1975 mỗi người phục vụ trong các phi đoàn trên bốn vùng chiến thuật, nhưng tinh thần bạn cùng khoá vẫn như xưa, dù tuổi ngoài 60 nhưng vẫn còn phong độ. Gặp gia đình hai người bạn thật vui, các chị chuẩn bị các món nhậu để cùng đồng hành về Florida, theo chương trình "buổi

chiều không gian” hội ngộ tại nhà anh chị Nho, để ôn cố tri tân sau bao nhiêu năm dài xa cách. Hai xe 8 người trên xa lộ Toll Free không bị kẹt đến nhà anh Nho, phải qua cổng có nhân viên kiểm soát căn cước ghi vào Computer. Là khu nhà giàu quang cảnh đẹp, hoa lá, cỏ được cắt tỉa gọn gang và được bảo vệ an toàn. Tôi là khách không cùng ngành Không quân, nhưng rất vui cùng chia sẻ tâm trạng người trai thời loạn. Anh Nho đến Mỹ năm 1975 thời còn xuân sắc, độc thân học lại ngành kỹ sư IT, từng đến Munich làm việc cho Siemens nên có nhiều chuyện để nói vì tôi cũng làm việc cho Siemens ở Munich quê hương thứ hai của tôi... Ở bên Mỹ có câu: "Không ăn bean không phải là Mễ, không đi trễ không phải Việt Nam" nhưng buổi tiệc hội ngộ rất đúng giờ dù hai anh Hiền, anh Bé cách nhà anh Nho hơn 200 miles, anh Hiền tóc dài trông giống "Hồng thất Công" trong phim kiếm hiệp Trung Hoa, anh Bé chủ vườn trồng bưởi hàng chục mẫu, anh giống như nông dân miền Trung.

Trước 1975 là những chàng phi công lái A37, trực thăng lã lướt với mây trời, bây giờ tóc bạc răng long, nhưng tinh thần chiến hữu luôn gắn bó bên nhau thật đáng trân trọng, Cùng khóa Không quân anh em khó

quên là cậu Trịnh Hữu Văn phi đoàn ở Đà Nẵng trong mùa hè đỏ lửa 1972 vì muốn cứu bạn lái A37 bị bắn rơi nhảy dù nằm trên ruộng lúa ở Quảng Trị. Trực thăng đáp xuống không cứu được bạn mà bị bắn đứt đuôi. Cuộc chiến ở Quảng trị khốc liệt khói lửa vì hỏa lực phòng không địch mạnh không thể cứu được những phi công, họ phải tự mưu sinh thoát hiểm. Người phi hành trực thăng không bị thương bò về được vị trí đóng quân của Thủy quân lục chiến, chàng phi công lái A 37 kém may bị trúng mìn tử trận. Cậu Văn bị thương, bị bắt làm tù binh đưa ra Bắc. Vì mất tích ở nhà đã đặt bàn thờ cho tới năm 1976 được trả tự do trở về từ cõi chết, năm 1978 vượt biển định cư Mỹ. Buồn vui cuộc chiến đã trôi qua nhưng vết thương lòng khó phai, mỗi khi nhớ lại những năm

từ đầy gian khổ, trong trại tập trung cải tạo vì muốn làm tròn bổn phận, danh dự trách nhiệm của người trai thời loạn. Nhưng các anh không muốn nhắc lại nỗi đau trước 30.4.1975 là Nguyễn Thành Trung người cùng khóa lái A 37 đổi sang F5 đóng ở Biên Hoà, ngày 8.4.1975 trên đường ra mặt trận, Trung quay về ném bom Dinh Độc Lập rồi bay về Phước Long với mặt trận GPMNVN. Những ngày cuối tháng 4 năm 1975 Trung ở Đà Nẵng huấn luyện phi công Bắc Việt lái A 37 (các phi cơ A 37 của VNCH bỏ lại). Chiều ngày 28.4.1975 Nguyễn Thành Trung dẫn đầu phi đội gồm 5 chiếc A-37 từ sân bay Phan Rang về ném bom Tân Sơn Nhất giết nhiều gia đình là bạn cùng ngành không quân VNCH chuẩn bị di tản!

Florida là tiểu bang ở vùng Đông Nam Hoa Kỳ còn có tên là "tiểu bang nắng". Florida có khí hậu nhiệt đới mùa Hè nóng và mùa Đông ấm và khô hơn, nhiệt độ trung bình cả năm 24°C. Vườn nhà anh Nho trồng được mít xoài, sa po chê, cóc, chùm ruột... đẹp nhất các loài hoa mai tứ quý. Ở Miami nhưng phong cảnh giống Việt Nam. Florida có nhiều nông trại của người Việt trồng mít xoài, lờm chờm, ổi...Cuộc hội ngộ thật vui rồi phải chia tay, Nhà anh Nho rộng nhiều phòng trang trí trang nhã, giống như Hotel 5 sao, các con đi làm xa còn bỏ trống, anh chị Nho mời chúng tôi ở lại qua đêm, buổi tối ra biển gần nhà nhưng về đêm trời gió mạnh, nên chỉ dạo phố.

Ngày hôm sau đến biển Miami là thành phố lớn nhất của vùng đô thị ở phía Nam Florida, nổi tiếng với những bãi biển đông đúc du khách tắm nắng. Bãi cát mịn và làn nước trong xanh, thỉnh thoảng có những cộng rêu xanh ngoài khơi trôi vào, sóng biển cao, mực nước tới bụng nhưng sóng đánh vào cao quá đầu người, nếu không biết nhảy sóng hay bơi yếu rất nguy hiểm. Nhiều tàu du lịch biển to lớn cập cảng tấp nập. Miami nằm dọc theo Đại Tây Dương phải chịu những cơn bão nhiệt đới và đông tố. Ngành du lịch ngân hàng và tài chính quốc tế cũng đóng góp quan

trọng vào nền kinh tế thành phố này. Ngoài ra còn có các ngành công nghiệp nhẹ..., Miami cửa ngõ giữa Hoa Kỳ và các nước Trung Mỹ, vùng Caribe và Nam Mỹ. Đời sống ở Miami luôn nhộn nhịp chỉ sau New York. Hotel, Restaurant cũng đắt đỏ quanh năm vì có nhiều du khách, phương tiện lưu thông thoải mái, có tàu điện chạy trên cao, từ Miami theo biển đến Keywest, trở về Fort Lauderdale phong cảnh hữu tình. Chúng tôi có lợi thế đi xe riêng, nơi nào đẹp thì ở lại tắm biển vui chơi, đi theo tour thường bị lệ thuộc giờ giấc nơi đến và đi. Nhưng cũng có nỗi khổ tìm nơi

đậu xe rất khó, dù mỗi giờ phải trả 10 USDollar. Bãi biển Fort Lauderdale đẹp, có nhiều bàn ghế ngồi dưới hàng cây cổ thụ rể chằng chịt, có nhiều lò để nướng thịt, bến cho thuê tàu nhỏ du lịch và phòng vệ sinh sạch sẽ. Cảnh sát luôn đi tuần qua lại, không ai dám uống rượu bia. Biển Daytona rộng rãi, xe có thể đậu trên bãi cát, biển bằng phẳng ra xa 50 m nước còn cạn tới đầu gối, những đoàn chim nhỏ tìm mồi trên bãi cát vàng mịn không có sỏi, ngoài xa những đoàn chim Hải Âu bay lượn trên những chiếc thuyền buồm đang xuôi gió...

Sau giờ cơm chiều chúng tôi thường đi dạo phố ngắm cảnh, nơi nào chúng tôi cũng thấy những tiệm Nail

của người VN. Theo Thống kê từ tạp chí Nail Magazine của Mỹ cho thấy hiện có 374.345 người Việt được cấp chứng chỉ kỹ thuật viên nghề nail, chiếm hơn 40% nhân lực làm trong nghề nail ở Mỹ. Vào thời điểm năm 2010, Miami có tới 279 tiệm nail, còn ở Florida có 1.152 tiệm nail do người Việt sở hữu theo tờ Miami Herald, cộng đồng người Việt ở Mỹ đã kiểm soát gần như hoàn toàn nghề làm nail ở nước này. Florida có khoảng 54.597 người Việt sinh sống, chiếm 1,5% trong tổng số khoảng 3,75 triệu người nhập cư ở tiểu bang này.

Đời sống tại Mỹ nếu người có thu nhập thấp “low income”, sẽ được chính phủ cung cấp food stamp (một chiếc thẻ như thẻ tín dụng để họ mua thức ăn mỗi tháng với hạn mức tiền ấn định trước), cash aid (hỗ trợ tiền mặt), cash aid for unemployeed (tiền thất nghiệp), SSI for disability (tiền cho người mất khả năng làm việc, cho người già..). Ngoài ra còn có medicaid (bảo hiểm y tế). Ở Mỹ người giàu hay đời sống trung bình đi làm phải trả thuế. Phần đông Mỹ đen có thu nhập thấp được hưởng phần phúc lợi xã hội trên. Có người nói ngày xưa “Mỹ đen làm nô lệ, bây giờ Mỹ trắng làm nô lệ cho Mỹ đen” vì đi làm đóng thuế để nuôi Mỹ đen, dân đen có đời sống tã tã hưởng nhàn trong những khu nhà tồi nhất, nhưng không bị đói. Chính phủ phải lo cho thành phần này để không quậy phá, tránh bớt tội phạm cướp của giết người.

Hệ thống giáo dục trung học phổ thông miễn phí, nhưng lên đại học sinh viên có thể mượn tiền không tiền lời. Chính phủ bỏ ra 1000 tỷ cho sinh viên mượn nợ, Mỹ có hơn 3.300 trường đại học và các học viện. Chương trình học với đầy đủ các loại bằng cấp, với hơn 600 chuyên ngành khác nhau. Con của người Việt Nam tại Mỹ phần lớn thành công theo học các đại học danh tiếng hàng đầu ở Mỹ. Trong những thập niên qua học phí đại học tăng theo cấp số nhân, nên sinh viên tốt nghiệp ra trường phải gánh chịu một số nợ rất lớn. Trong khi ở Đức sinh viên ra trường không vương bận nợ nần nhiều vì không phải trả tiền học phí cao như bên Mỹ.

Chúng tôi đến Trung tâm Vũ trụ John F. Kennedy là nơi phóng các tàu vũ trụ của NASA gần Mũi Canaveral trên đảo Merritt. Nơi này nằm giữa Miami và Jacksonville. dài khoảng 34 mile và rộng khoảng 6 mile diện tích khoảng 219 km². Khoảng 17.000 người làm việc, du khách mua vé vào được hướng dẫn xem một phần của trung tâm.

Tất cả các cuộc phóng phi thuyền ở Trạm không quân Mũi Canaveral (CCAFS) được điều hành bởi Không quân Hoa Kỳ. Trung tâm Kenedy cũng là nơi phóng các tàu con thoi. Một nơi đáp cho tàu con thoi, dài 4,6 km. Lần phóng đầu tiên là tàu con thoi Columbia vào ngày 12. 4. 1981. Tuy nhiên, lần đáp tàu con thoi đầu tiên sau khi hoàn thành nhiệm vụ là ngày 11.02.1984, khi tàu con thoi Challenger hoàn thành phi vụ STS-41-B; nơi hạ cánh chính trước thời điểm đó là Căn cứ Không quân Edwards ở California. Hai mươi

lăm chuyến bay đã hoàn thành tính đến tháng 9 năm 1988, với một giai đoạn ngưng trệ dài (từ 28.01.1986 đến 29.09. 1988) vì thảm họa tàu con thoi Challenger bị nổ ngày 28.01.1986.

Chúng tôi rời Mũi Canaveral ra xa lộ liên bang 95 đến Washington DC- New York... dọc theo xa lộ có các khu “rest area” sạch sẽ tiện nghi có thêm những chỗ cho hành khách charge pin điện thoại, laptop, I pad, I phone... cho mọi người dùng khi cần đến và chẳng bao giờ phải tốn một xu nào, cầu tiêu công cộng có ở khắp nơi, giấy vệ sinh, giấy lau tay xài thoải mái, có cả vòi nước uống, vào biên giới của mỗi tiểu bang đều có phòng Information, du khách có thể hỏi về những danh lam thắng cảnh du lịch hay xin bản đồ. Ở Đức hay nói chung Âu Châu trên xa lộ cũng có khu để nghỉ, nhưng không đủ tiện nghi. Nếu đi vệ sinh ở các cây xăng phải trả tiền từ 50 -70 cent, du khách phải luôn có tiền lẻ trong túi.

Mời đọc tiếp về Washington DC, New York, Quebec, Montreal, Toronto....

Nguyễn Quý Đại

*** Christopher Columbus (sinh ở Genoa Ý năm 1451- mất † 1506 tại Valladolid ở phía bắc Tây Ban Nha bên dòng sông Pisuerga),**